

Fasit/løsningsforslag

Norsk nå!

Arbeidsbok 2 (A2-nivå)

Leksjon 13	Leksjon 14	Leksjon 15
Leksjon 16	Leksjon 17	Leksjon 18
Leksjon 19	Leksjon 20	Leksjon 21

Leksjon 13

Familieliv (tekstbok s. 136–137)

Oppgave 2: Familie og følelser

Bilde 1: en kjernefamilie / Det er en kjernefamilie. / Det er en kjernefamilie med mor, far og to barn.

Bilde 2: en storfamilie / Det er en storfamilie. / Det er en storfamilie med bestemor, bestefar, mor, far og tre barn.

Bilde 3: et kollektiv / De bor i kollektiv. / Vi ser tre jenter. De bor sammen i et kollektiv.

Bilde 4: De er gift. De elsker hverandre. Det er et ektepar.

Bilde 5: Hun tenker på familien i Brasil. Hun savner familien sin. Danielas familie bor ikke i Norge. Det er langt fra Norge til Brasil.

Oppgave 3: Slektinger

A Hvem er Danielas slektninger? Sett kryss.

		Ja	Nei
1	Danielas mann heter Knut.	X	
2	Danielas barn heter Elise og Silje.		X
3	Svogeren til Daniela heter Bjørn.	X	
4	Danielas svigerinne heter Line.	X	
5	Svigmora til Daniela heter Silje.		X
6	Svigerfaren til Daniela heter Antonio.		X
7	Daniela er Siljes tante.	X	

B Hva heter Knuts slektninger? Skriv riktig navn.

- Hva heter Knuts kone? Daniela. / Hun heter Daniela.
- Hva heter Knuts bror? Bjørn. / Han heter Bjørn.
- Hva heter Knuts søster? Hilde. / Hun heter Hilde.
- Hva heter Knuts niese? Silje. / Hun heter Silje.
- Hva heter Knuts svigerfar? Antonio. / Han heter Antonio.
- Hvem er Knut onkel til? Silje. / Knut er onkel til Silje.

Oppgave 4: Skriv riktig ord

barn: unger

ei kvinne: ei dame

en herre: en mann

jenter: piker

en ungdom: en tenåring

en gammel mann: en eldre mann

De snakker om familiene sine (tekstbok s. 138)

Oppgave 2: Husker du teksten?

- 1 Har Napaporn familie i Norge? Ja, hun har familie i Norge.
- 2 Hvor bor Napaporns mor, søster og nevø? De bor i Bangkok i Thailand.
- 3 Bor Napaporns familie i en stor enebolig? Nei, de bor i en liten leilighet.
- 4 Har Daniela en stor familie i Brasil? Ja, hun har (en) stor familie i Brasil. Hun har en bror og ei søster.
- 5 Er Danielas bror gift? Ja, han er gift.
- 6 Har Danielas søster fem barn? Ja, hun har fem barn.
- 7 Savner Daniela familien sin i Brasil? Ja, hun savner familien sin i Brasil.
- 8 Savner Daniela hjemlandet sitt? Ja, hun savner hjemlandet sitt.
- 9 Hva gleder Napaporn seg til? Hun gleder seg til å få besøk av familien. / Hun gleder seg til at familien kommer på besøk snart.

Farfar er eldre enn Leo (tekstbok s. 139)

Oppgave 2: Hvor gammel er farfar?

Hvor gammel er farfar?	Han er 65 år.
Hvor gammel er Leo?	Han er 11 år.
Hvor gammel er Knut?	Han er 35 år.
Hvem er eldst?	Bestefar er eldst.
Hvem er yngst?	Leo er yngst.
Er farfar eldre eller yngre enn bestefar?	Han er yngre enn bestefar.
Er Knut eldre eller yngre enn Daniela?	Han er eldre enn Daniela.

Oppgave 3: Eldre og yngre

- 1 Napaporn er 38 år. Napaporns søster er åtte år yngre enn Napaporn. Hvor gammel er Napaporns søster? Hun er 30 år.
- 2 Napaporn har en sønn. Han heter Tim. Han er to år eldre enn Leo. Hvor gammel er Tim? Han er 13 år.
- 3 Napaporns mor er fire år yngre enn Danielas svigerfar. Hvor gammel er Napaporns mor? Hun er 61 år.

Per: Jeg er 35 år. Jeg har en bror. Han er tre år yngre enn meg. Hvor gammel er broren min? Han er 32 år.

Oppgave 4: Napaporns mor = mora til Napaporn

A Skriv ferdig setningene.

Danielas far bor i Brasil.	Faren til Daniela bor i Brasil.
Danielas mann heter Knut.	Mannen til Daniela heter Knut.
Napaporns sønn heter Tim.	Sønnen til Napaporn heter Tim.
Danielas lærer heter Per.	Læreren til Daniela heter Per.
Danielas familie er stor.	Familien til Daniela er stor.

B Fyll ut tabellen.

-s	til
Pers bil	bilen til Per
Pers mor	mora til Per
Pers hus	huset til Per
Pers elever	elevene til Per
Pers blyant	blyanten til Per
Pers klokke	klokka til Per
Pers skap	skapet til Per
Pers bøker	bøkene til Per
Pers genser	genseren til Per
Pers bukse	buksa til Per
Pers skjerf	skjerfet til Per
Pers hansker	hanskene til Per

Familien min, familien din (tekstbok s. 140)

Oppgave 2: Kjenner du broren min?

Skriv inn riktig ord: min, mi, mitt, mine.

Kjenner du søstera **mi**?

Kjenner du broren **min**?

Kjenner du kona **mi**?

Kjenner du mannen **min**?

Kjenner du søskenbarnet **mitt**?

Kjenner du brødrene **mine**?

Kjenner du noen i familien **min**?

Oppgave 3: Skriv inn riktig ord

Hvor er blyanten din, Leo?

Hvor er lua di, Leo?

Hvor er hanskene dine, Leo?

Hvor er pennalet ditt, Leo?

Hvor er genseren din, Leo?

Hvor er nøklene dine, Leo? (Hvor er nøklene mine, Leo?)

Hvor er skoene dine, Leo?

Hvor er sokkene dine, Leo?

Oppgave 4: Vår, vårt eller våre?

vår	vårt	våre
sønnen	huset	barna
dattera	soverommet	regningene
broren	bordet	sengene
hagen	kjøkkenet	pengene
bilen		stolene
postkassa		

Oppgave 5: Min, din eller vår?

Daniela: Faren **min** har fødselsdag om to uker.

Alina: Ja vel. Hvor gammel blir faren **din**?

Daniela: Han blir 71 år. Hvor gamle er foreldrene **dine**?

Alina: Faren **min** er 74 år, og mora **mi** er 70 år. Broren **min** og jeg sender alltid gaver til foreldrene **våre** når de har fødselsdag. Hva skal du gi til faren **din**?

Daniela: Jeg vet ikke. Jeg må tenke på det.

Postkort fra Thailand (tekstbok s. 141)**Oppgave 2: Les og svar på spørsmålene**

B Les postkortet. Svar skriftlig på spørsmålene.

Hvor er Jorunn? Hun er i Italia. / I Italia.

Hvor bor hun? Hun bor på/i et kloster. / På/I et kloster.

Hvordan er været? Det er dårlig. / Dårlig.

Hva gjør hun i ferien? Hun går lange turer, spiser god mat og skriver mye. / Går lange turer, spiser god mat og skriver mye.

Si det! (tekstbok s. 142)**Oppgave 3: Lytt og skriv**

A	L	F
L	E	A
M	O	R

Kan du finne en familie?

LEO, FAR, MOR

Oppgave 5: Hva hører du?

1: mas, 2: reis, 3: pause, 4: mer, 5: får, 6: kjører, 7: rød, 8: står, 9: spør, 10: høy

Vet du det? (tekstbok s. 143)

Oppgave 1: Familietyper

Bilde 1: kjernefamilie

Bilde 2: storfamilie

Bilde 3: enslig mor med barn / enslig forsørger

Bilde 4: ektepar uten barn / ektepar / kjærester

Bilde 5: enslig

Bilde 6: kollektiv

Oppgave 2: Tall og statistikk

Hvor mange mennesker bodde i Norge 01.01.08? 4 737 171 personer.

Hvor mange prosent var *gifte*? 36 %.

Hvor mange prosent var *enslige*? 64 %.

Hvor mange var *skilte og separerte*? 414 666 personer.

Oppgave 3: Kongefamilien i Norge

Hvem er dette? Prinsesse Ingrid Alexandra, kronprins Haakon, kronprinsesse Mette-Marit, dronning Sonja, kong Harald.

Hvor bor kongen og dronninga? De bor på Slottet (i Oslo). / På Slottet.

Hva er dette? Det er det norske flagget. / Det norske flagget.

Leksjon 14

Etter jobb og skole (tekstbok s. 144–145)

Oppgave 2: Ord – ord – ord

- Håndarbeid og håndverk:** Bilde 4 (å lese) passer ikke inn.
Spill: Bilde 3 (å fotografere) passer ikke inn.
Sport: Bilde 3 (å gå på kunstutstilling) passer ikke inn.
Musikk og dans: Bilde 4 (å gå tur) passer ikke inn.
Film og teater: Bilde 1 (å reparere) passer ikke inn.

Hva gjør du i fritida? (tekstbok s. 146)

Oppgave 2: Hva gjør du?

A Skriv ferdig setningene.

Eksempler:

- Når jeg har fri, liker jeg å gå tur. / Når jeg har fri, slapper jeg av.
 Når det er varmt ute, fisker jeg. / Når det er varmt ute, pleier jeg å spille fotball med noen venner.
 Når det er kaldt ute, er jeg inne. / Når det er kaldt ute, er jeg hjemme,
 Når jeg vil være alene, går jeg på kunstutstilling.

Oppgave 4: Er det noe på TV i kveld?

B Hva går på NRK i kveld? Snakk sammen og sett kryss.

		Riktig	Galt
1	Barneprogrammene begynner klokka 18.00.	X	
2	Søndagsrevyen er et nyhetsprogram.	X	
3	De viser andre episode av «Himmelblå» i kveld.		X
4	Kveldsnytt slutter klokka 23.15.		X
5	«Jazz jukeboks» er et matprogram.		X
6	De viser sportsrevyen klokka kvart på åtte.	X	

Muna forteller (tekstbok s. 147)

Oppgave 2: Husker du teksten?

A Sett kryss.

		Riktig	Galt
1	Muna har flyktet fra Somalia.	X	
2	Muna har bodd alene i Norge i fem år.		X
3	Muna har alltid trivdes i Norge.		X
4	Muna har lært seg norsk.	X	
5	Muna har aldri savnet Somalia.		X
6	Muna har to barn.	X	
7	Muna har lært å lage norsk mat.	X	

B Sett kryss.

		Riktig	Galt
1	Muna pleier å arbeide mye.		X
2	Muna pleier å passe barna.	X	
3	Muna pleier å lage somalisk mat.	X	
4	Muna pleier å lage norsk mat.	X	
5	Muna pleier å se filmer på TV sammen med Ali.	X	

C Hva liker Muna å gjøre?

Eksempler:

Muna liker å høre på musikk.

Hun liker også å brodere.

Hun liker å se på filmer, og hun liker å snakke med Sahra.

Oppgave 3: Muna forteller om arbeid hjemme

Jeg bruker en langkost og ei bøtte når jeg vasker gulvet.

Jeg bruker **en vaskemaskin** når jeg vasker klær.

Jeg bruker **et strykejern** når jeg stryker klær.

Jeg bruker **en støvklut** når jeg tørker støv.

Jeg bruker **en oppvaskkost** når jeg vasker opp.

Ali bruker **ei øks** når han hogger ved.

Ali bruker **en hammer og spiker** når han henger opp bilder på veggen.

Ali bruker **ei synål og sytråd** når han reparerer klærne til barna.

Ali bruker **en støvsuger** når han støvsuger.

Ali bruker **et skrujern og skruer** når han skrur opp knagger i gangen.

Oppgave 5: Hva har du lyst til? Hva trenger du?

A) Sett strek.

Jeg har lyst til å fiske.	ei fiskestang
Jeg har lyst til å spille kort.	en kortstokk
Jeg har lyst til å strikke.	garn og strikkepinner
Jeg har lyst til å spille fotball.	en fotball og fotballske
Jeg har lyst til å spille gitar.	en gitar
Jeg har lyst til å brodere.	nål og tråd
Jeg har lyst til å gå på teater.	en teaterbillett
Jeg har lyst til å bake en kake.	en kakeoppskrift
Jeg har lyst til å snekre.	en hammer, et skrujern, spiker og skruer

B) Skriv ferdig setningene.

Jeg har lyst til å fiske. Derfor trenger jeg ei fiskestang.

Jeg har lyst til å spille kort. Derfor trenger jeg en kortstokk.

Jeg har lyst til å strikke. Derfor trenger jeg garn og strikkepinner.

Jeg har lyst til å spille fotball. Derfor trenger jeg en fotball og fotballske.

Jeg har lyst til å spille gitar. Derfor trenger jeg en gitar.

Jeg har lyst til å brodere. Derfor trenger jeg nål og tråd.

Jeg har lyst til å gå på teater. Derfor trenger jeg en teaterbillett.
Jeg har lyst til å bake en kake. Derfor trenger jeg en kakeoppskrift.
Jeg har lyst til å snekre. Derfor trenger jeg en hammer, et skrujern, spiker og skruer.

Fritekst eksempel:

Jeg har lyst til å fotografere. Derfor trenger jeg et kamera.
Jeg har lyst til å lese. Derfor trenger jeg ei bok.
Jeg har lyst til å ha fest. Derfor trenger jeg å kjøpe mye mat.
Jeg har lyst til å tjene penger. Derfor trenger jeg en jobb.

(La gjerne deltakerne lage flere eksempler. Dette er en struktur som er grei å øve inn som frase, og som inneholder en del grammatiske momenter som vil falle på plass etter hvert uten at en trenger å fokusere på dem her.)

Muna har fått en melding på mobilen (tekstbok s. 148)

Oppgave 4: Spør da!

Eksempler – husk at SMS skal være kort:

- a) Du vil invitere med en venn på kafé.
Bli med på kafé i ettermiddag?
På kafé etter skolen?
Har du lyst til å gå på kafé?
- b) Du vil gå på kino. Send melding til en venn. Spør om hun eller han vil bli med.
God film på kino i kveld. Blir du med?
God film på kino klokka ni. Bli med?
Bli med på kino i kveld? «Upperdog»
- c) Du har lyst til å dra på fisketur. Send en melding til en venn. Spør om hun eller han vil bli med.
Fisketur i morgen? Blir fint vær.
Bli med på fisketur i morgen? Blir fint vær.
Har du lyst til å dra på fisketur?

På tur til Bergen (tekstbok s. 149)

Oppgave 2: Hva skal de gjøre først?

B I Trondheim

Erhan og kona er i Trondheim. Først skal de se på Nidarosdomen. Så skal de gå tur langs Nidelva. Etterpå skal de se på gamle hus. Til slutt skal de gå på restaurant.

C På Lillehammer

Alina og mannen er på Lillehammer. Først skal de gå i butikker i Storgata. Så skal de gå på Lillehammer Kunstmuseum. Etterpå skal de besøke Maihaugen. Til slutt skal de gå på en fin restaurant.

Oppgave 3: En fin by

Ling forteller:

For to uker siden var jeg i Ålesund sammen med ei venninne. Vi bodde på et **fint** hotell i sentrum. Det er mange **flotte** hus i Ålesund og en **koselig** havn. Det er alltid mange **store** og små fiskebåter der. Først gikk vi en **liten** tur langs havna. Så fant vi en **koselig** kafé og spiste lunsj. Vi spiste en **deilig** fiskesuppe. Etterpå dro vi til Atlanterhavsparken. Det er et **stort** akvarium med mange **forskjellige** fisker. Rundt Ålesund er det **vakker** natur og mange **høye** fjell. Til slutt gikk vi tilbake til hotellet.

Sammensatte ord (tekstbok s. 150)**Oppgave 2: Sammensatte ord**

A Hvilket ord er det?

en maskin til å vaske klær i = en vaskemaskin

et rom til å sove i = et soverom

ei vogn til å trille barn i = ei barnevogn

ei bok til å skrive i = ei skrivebok

ei stang til å fiske med = ei fiskestang

en aktivitet til å gjøre i fritida = en fritidsaktivitet

et kurs der du kan lære engelsk = et engelskkurs

en person som kan passe barnet ditt om kvelden = en barnevakt

B Lag sammensatte ord.

Eksempler (her foreslår vi at deltakerne finner et antall ord individuelt og arbeider muntlig sammen med å forklare hva ordene betyr):

soverom = et rom til å sove i

sovevogn = ei vogn til å sove i på toget

spisebord = et bord til å spise ved

kakeoppskrift = en oppskrift på å lage ei kake

eplekake = ei kake med epler i

busstasjon = en stasjon der bussene går fra og kommer til

Oppgave 3: Del opp ordene

tepose = te + pose

kaffefilter = kaffe + filter

mobiltelefon = mobil + telefon

barnerom = barn + e + rom

fisketur = fiske + tur

spisested = spise + sted

skrivebord = skrive + bord

papirlommetørkle = papir + lomme + tørkle

fargeblyant = farge + blyant

skolebuss = skole + buss

morsmåslærer = mor + s + mål + s + lærer

verdenskart = verden + s + kart

Og, eller, men, for, så (tekstbok s. 150)

Oppgave 2: *For* eller *så*?

Ali må passe barna, for Muna skal reise til Bergen.
Muna skal reise til Bergen, så Ali må passe barna.
Muna tar bussen, for det er dyrt å ta fly.
Det er dyrt å ta fly, så Muna tar bussen.
Muna vil gjerne reise til Bergen, for hun har aldri vært der.
Muna har aldri vært i Bergen, så hun vil gjerne reise dit.
Ali har ikke så mye fritid, for han arbeider mye.
Ali arbeider mye, så han har ikke så mye fritid.

Oppgave 3: *Og* eller *men*?

Ali liker å fiske, og Muna liker å brodere.
Ali liker å fiske, men Muna liker ikke å fiske. Hun liker å brodere.
Ali går i moskeen hver fredag, og Muna passer barna.
Ali går i moskeen hver fredag, men Muna går ikke i moskeen da. Hun passer barna.
Hassan går på skolen, og Nora er hjemme med mamma.
Hassan går på skolen, men Nora går ikke på skolen. Hun er hjemme med mamma.

Oppgave 4: Vil du ha kaffe eller te?

Vil du ha kaffe eller te?
Hva liker du best, eple eller ananas?
Vil du ha på deg en genser eller ei T-skjorte?
Bor du i enebolig eller i blokk?
Kan jeg låne en blyant eller en penn?
Hvordan er været? Regner det, eller skinner sola?

Si det! (tekstbok s. 151)

Oppgave 2: Opp eller ned?

	Spørsmål	Svar
	opp	ned
Klar	X	
Ja		X
Nei		X
OK	X	
Å	X	
Kl. 19.30		X
To		X
Bak		X
Foran	X	
Lenger framme		X
Til venstre	X	
Kaffe	X	
Te	X	
Sukker	X	
Ledig	X	
Opptatt		X

Oppgave 4: Diktat

1. Er middagen klar?
2. Plassen er ledig.
3. Kommer du?
4. Opptatt?
5. Du bruker sukker.

Vet du det? (tekstbok s. 152-153)

Oppgave 2: Kan du regne ut gjennomsnittet?

A Lekser

mandag: 1,5 time

tirsdag: 1,5 timer

onsdag: 2 timer

torsdag: 0,5 timer

fredag: 1,5 timer

lørdag: 0 timer

søndag: 0 timer

Gjennomsnittet per dag er: $7 : 7 = 1$ time

Svar: Jeg gjør lekser i 1 time per dag i snitt.

B Fritid

mandag: 18 timer

tirsdag: 16 timer

onsdag: 18 timer

torsdag: 16 timer

fredag: 17 timer

lørdag: 24 timer

søndag: 24 timer

Gjennomsnittet er: $133 : 7 = 19 = 19$ timer

Svar: Jeg har 19 timer fritid per dag i snitt.

Leksjon 15

Hverdagsliv (tekstbok s. 154–155)

Oppgave 2: Ord – ord – ord

A Hva er det motsatte?

å stresse – å slappe av

å ha god tid – å ha dårlig tid

å være ensom – å være sammen med

å være sliten – å være opplagt

å gå fort – å gå langsomt

B Hva betyr omtrent det samme?

å ha det travelt: å ha dårlig tid, å ha mye å gjøre

å ta det med ro: å slappe av, å koble av, å ha god tid

et hastverk: et stress, ei tidsklemme, å ha det travelt

å være sliten: å være trøtt, å ikke være opplagt

Døgnet har bare 24 timer (tekstbok s. 156–157)

Oppgave 2: Hva gjør Erhan?

A Sett kryss.

Han kommer hjem fra jobb.

Han dusjer.

Han barberer seg.

Han dekker bordet.

B Skriv setninger.

Forslag:

Bilde 1: Erhan vekker Hakan. Hakan er sønnen til Erhan. Hakan er tre år. Hakan bruker bleier. Erhan skifter bleie på Hakan.

Bilde 2: Erhan sykler til barnehagen med Hakan. Erhan liker å sykle. Han er ikke så trøtt etterpå.

C Svar på spørsmålene.

Hva arbeider Erhan med? Han er avisbud. / Han leverer aviser.

Når drar han på jobb? Han drar hjemmefra kvart på elleve om kvelden. / Han drar på jobb om kvelden.

Når kommer han hjem fra jobb? Han kommer hjem fra jobb klokka halv sju om morgenen.

Oppgave 3: Besøk

Ferdig	Ikke ferdig
Hun har kjøpt blomster.	Hun har ikke dekket bordet.
Hun har ryddet i stua.	Hun har ikke kokt ris.
Hun har vasket gulvet.	Hun har ikke laget salat.
Hun har laget vårruller.	Hun har ikke dusjet.
Hun har vasket toalettet.	Hun har ikke ordnet håret.

Berit er pensjonist (tekstbok s. 158)**Oppgave 2: Husker du teksten?**

Berit har vært lærer i 37 år, men nå er hun **pensjonist**. Berit er 67 år. Hun er gift med Olav, har tre barn, to svigerbarn og tre barnebarn. Berit **har vært** i Italia mange ganger. Hun **reiser** dit en gang i året sammen med ei venninne. De reiser til en by i Nord-Italia. Byen heter Trento. De leier et hus der. Berit **elsker** Italia. Hun **prøver** å lære italiensk, og hun har gått på italiensk kurs hver gang hun har vært der. Når Berit er hjemme, **vever** hun. Hun har vevd mange fine tepper, og ett av dem henger i **kirka**. Hun går **ofte** tur langs strendene på Jæren. Det er det vakreste stedet i Norge, synes Berit. Det **beste** med å være pensjonist er å ha **god tid**, mener Berit. Det **verste** med å være pensjonist er når noen **dør**. Det skjer av og til. Berits venner blir også gamle, og av og til må Berit gå i begravelse. Det er aldri hyggelig å gå i **begravelse**, men det er livets gang, sier Berit.

Oppgave 3: I begravelse

- Bilde 1: Begravelsen foregår vanligvis i ei kirke.
 Bilde 2: Den døde blir begravd på en kirkegård.
 Bilde 3: Det ligger en død person inni kista.
 Bilde 4: Kirka og kista er pyntet med blomster.
 Bilde 5: Det er vanligvis en prest som står for begravelsen.
 Bilde 6: Familie og venner blir invitert til en minnestund der det serveres mat og kaffe.

Oppgave 4: En dødsannonse

- Hva heter den avdøde? Hans Olsen
 Når døde han? 3. januar
 Hva heter kona? Elisabeth
 Hva heter søsknene? Kari og Guri
 Hvor bodde den avdøde? Fredheim sjukehjem
 Når er begravelsen? 10. januar kl. 13.00
 Hvor skal begravelsen være? I Pauli kirke

Erhan har det travelt (tekstbok s. 159)

Oppgave 2: Husker du teksten?

Hvor lenge har Erhan vært i Norge? I ett og et halvt år. / Han har vært i Norge i ett og et halvt år.
Hvorfor trives han i Norge? Fordi han har familie og venner her. / Han trives i Norge fordi han har familie og venner her.

Hvor lenge har Berit vært pensjonist? Et halvt år. / Berit har vært pensjonist i et halvt år.

Erhan har det travelt. Hva gjør han? Han arbeider om natta og går på norskkurs om dagen.

Har Erhan barn? Ja, han har en sønn, Hakan.

Hvorfor ville ikke Olav skifte bleier? Han sa at det var kvinnearbeid.

Verb (tekstbok s. 160–161)

Oppgave 2: Verb

å leke	leker	lekte	har lekt	skal leke
å spise	spiser	spiste	har spist	skal spise
å arbeide	arbeider	arbeidet	har arbeidet	skal arbeide
å like	liker	likte	har likt	skal like
å dusje	dusjer	dusjet	har dusjet	skal dusje
å snakke	snakker	snakket	har snakket	skal snakke
å lese	leser	leste	har lest	skal lese
å høre	hører	hørte	har hørt	skal høre

Oppgave 3: Har du vært i Tromsø, Alina?

Har du vært i Tromsø? Nei, jeg har aldri vært i Tromsø.

Har du vært i London? Ja, jeg har vært i London.

Har du vært i Oslo? Ja, jeg har vært i Oslo.

Har du vært i Bodø? Nei, jeg har aldri vært i Bodø.

Har du vært i Ålesund? Nei, jeg har aldri vært i Ålesund.

Har du vært i Drammen? Ja, jeg har vært i Drammen.

Oppgave 4: Hva gjør Alina?

Alina skal sykle. – Alina sykler. – Alina har syklet.

Alina skal lese (ei bok). – Alina leser (ei bok). – Alina har lest (ei bok).

Alina skal kjøpe mat. / Alina skal handle (mat). – Alina kjøper mat. / Alina handler (mat). – Alina har kjøpt mat. / Alina har handlet (mat).

Alina skal lage mat. – Alina lager mat. – Alina har laget mat.

Alina skal gå en tur. – Alina går en tur. – Alina har gått en tur.

Oppgave 5: Når?

A: Erhan har spist frokost.

B: Når?

A: Han spiste frokost klokka sju.

A: Erhan har lest avisa i dag.

B: Når?

A: Han leste avisa klokka halv tre.

A: Erhan har hentet Hakan i barnehagen i dag.

B: Når?

A: Han hentet Hakan klokka tre.

A: Erhan har handlet mat i dag.

B: Når?

A: Han handlet mat klokka halv fire.

A: Erhan har sovet i dag.

B: Når?

A: Han sov fra klokka fire til klokka halv elleve. / Han sov mellom klokka fire og klokka halv elleve.

Si det! (tekstbok s. 162)**Oppgave 2: Et lite dikt**

B Lytt til diktet. Finn rimord.

dag – slag

blå – sjå

Kan du flere rimord?

Forslag:

nei: hei, meg, deg, grei

vil: til, mild, sild

seg: meg, deg, jeg, nei, grei, hei

men: penn, venn, Svern, brenn,

det: se, le, bred, kle

Oppgave 3: Hva hører du?

1: ble, 2: mote, 3: for, 4: morgen, 5: blø, 6: måte, 7: møte, 8: bla, 9: blod, 10: blå

Oppgave 4: Diktat

1. Hva har du gjort i dag?

2. Jeg har vært på jobb.

3. Jeg har gjort husarbeid.

4. Hva gjorde du i går?

5. Ingenting.

Vet du det? (tekstbok s. 163)

Oppgave 1: Viktige tidspunkt

Barna begynner på skolen når de er **seks** år.

Gutter må gjøre militærtjeneste eller siviltjeneste når de er **19** år.

Man kan stemme ved valg når man er **18** år.

Man kan ta førerkort for lett motorsykel når man er **16** år.

Man kan gifte seg uten foreldrenes samtykke når man er **18** år.

Man får vanligvis alderspensjon når man er **67** år.

Man er ferdig med den obligatoriske skolegangen når man er **16** år.

Leksjon 16

Fra topp til tå (tekstbok s. 164–165)

Oppgave 2: Ord – ord – ord

Nummer 2

Alle mennesker og dyr trenger oksygen. Oksygen finnes i lufta som vi puster inn. Når vi puster inn, går lufta til *lungene*. I lungene tar kroppen opp oksygen fra lufta.

Nummer 1

Hjertet er en muskel. Hjertet slår uten at vi trenger å tenke på det. Hjertet pumper blod rundt i kroppen. Blodårene frakter blodet. Blodet går fra hjertet til lungene og tilbake. Vi kan kjenne at hjertet vårt banker. Når vi er aktive, banker hjertet fortere. Aktivitet er bra for hjertet!

Nummer 3

Hjernen er inni hodet. Hjernen bestemmer alle våre tanker og alt vi gjør. Hjernen gir beskjed til kroppen om hva den skal gjøre.

Nummer 5

Skjelettet er satt sammen av 206 bein. Disse beina kalles knokler. Det punktet der to knokler møtes, kaller vi et ledd. Leddene gjør at vi kan bevege skjelettet vårt. Kneet er eksempel på et viktig ledd. Skjelettet beskytter de indre organene våre, for eksempel hjertet og lungene.

Nummer 4

Når vi spiser, går maten ned gjennom spiserøret og så til *matesekken*. Så går maten videre til *tarmene*. Kroppen fordøyer maten. Det vil si at den tar opp de stoffene den trenger fra maten.

Nummer 6

Musklene er festet til skjelettet. Musklene hjelper oss å bevege kroppen vår. Vi kan bøye og strekke musklene. Musklene trekker seg sammen når vi spenner dem. Når vi slapper av, blir de lengre igjen. Har du vært støl noen gang? Da er det musklene du har vondt i.

Bjørn føler seg dårlig (tekstbok s. 166)

Oppgave 2: Hvordan følte Bjørn seg?

A Sett ring rundt ordene som passer.

kvalm svimmel stresset redd sliten trøtt urolig

B Skriv setninger.

Forslag:

Bjørn var kvalm og svimmel.

Han følte seg redd.

Han arbeidet mye og ble sliten og trøtt.

Han hadde mye å gjøre og var stresset.

Bjørn ble redd fordi han følte seg dårlig.

Oppgave 3: Hva betyr omtrent det samme?

kvalm: vil kaste opp

stresset: har mye å gjøre

bleik: hvit i ansiktet

alvorlig: kan være farlig

sjuk: ikke frisk

svimmel: man føler at verden går rundt

oppblåst: med mye luft eller gass i magen

På legevakta (tekstbok s. 167)

Oppgave 2: Skriv til bildene

Forslag:

Bilde 1: Bjørn og Kari er på legevakta. De går bort til luka. Kari snakker med resepsjonisten. Kari forteller om Bjørns symptomer. Resepsjonisten sier at de må sitte ned og vente. De må fylle ut et skjema.

Bilde 2: Legen undersøker Bjørn. Han tar EKG, røntgen, sjekker pulsen og måler blodtrykket. Legen skriver en sjukmelding.

Oppgave 3: Hva betyr omtrent det samme?

Hva heter du? Hva er navnet ditt?

Hvor bor du? Hva er adressen din?

Når er du født? Hva er fødselsdatoen din?

Hvor kommer du fra? Hva heter hjemlandet ditt?

Hvor har du smerter? Hvor har du vondt?

Hvilke symptomer har du? Hvilke smerter har du?

Oppgave 4: Hva sier du, og hva gjør du?

Forslag:

Du står ved luka på venteværelset. Resepsjonisten spør hva det gjelder. Hva sier du?

Jeg føler meg dårlig. Jeg har høy feber og hoster hele tida. Det verker i brystet, og jeg har vondt for å puste.

Resepsjonisten spør om det haster. Hva sier du?

Ja, jeg tror det. / Ja, det haster.

Resepsjonisten spør om du kan fylle ut et skjema. Hva gjør du?
Jeg fyller ut skjemaet.

Resepsjonisten sier at du må sitte ned og vente en stund. Hva gjør du?
Jeg setter meg ned og venter.

Legen spør om du kan fortelle om symptomene dine. Hva sier du?
Jeg føler meg dårlig. Jeg har høy feber og hoster hele tida. Det verker i brystet, og jeg har vondt for å puste.

Legen sier at han skal lytte på brystet ditt, og spør om du kan ta av deg på overkroppen. Hva gjør du?
Jeg tar av meg jakke og genser. (Ikke BH, hvis jeg er kvinne.)

Legen sier at du har lungebetennelse og gir deg en sjukmelding. Hva gjør du?
Jeg ringer eller sender SMS til jobben min når jeg kommer hjem. Jeg forteller at jeg er sjukmeldt og hvor lenge jeg blir borte. Jeg ringer til skolen neste dag og gir de samme opplysningene.

Hos fastlegen (tekstbok s. 168)

Oppgave 2: Bjørn bestiller legetime

Forslag:

Legesekretæren: Enga legesenter, vær så god.

Bjørn: Jeg vil gjerne bestille en time.

Legesekretæren: Hva er fødselsdatoen din?

Bjørn: 24.11.1965.

Legesekretæren: Hvem er fastlegen din?

Bjørn: Ole Sagene.

Legesekretæren: Haster det? Er det akutt?

Bjørn: Ja, jeg var på legevakta i går på grunn av akutte smerter i brystet. Jeg fikk sjukmelding i ei uke.

Legesekretæren: Du kan få en time i morgen klokka kvart over ti. Passer det?

Bjørn: Ja, det passer bra.

Legesekretæren: Fint. Vi ses da! Ha det.

Bjørn: Ha det.

Helse og livsstil (tekstbok s. 169)

Oppgave 6: Hjernetrim

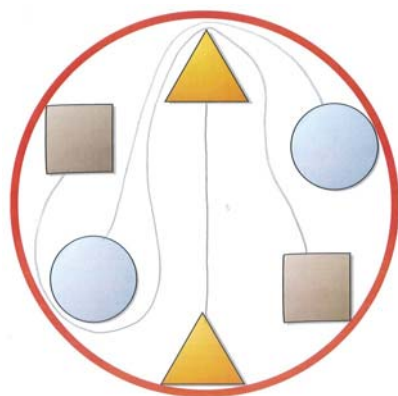
A Sudoku (tall-kryssord)

1	3	5	8	6	7	2	4	9
6	9	8	5	4	2	1	7	3
7	4	2	3	1	9	5	8	6
9	8	4	7	3	5	6	1	2
2	7	3	6	8	1	4	9	5
5	1	6	2	9	4	8	3	7
4	2	1	9	5	3	7	6	8
8	5	9	4	7	6	3	2	1
3	6	7	1	2	8	9	5	4

B Figurer I

Serien fortsetter med figur C.

C Figurer II

Gå tur! (tekstbok s. 171)

Oppgave 2: Alina ringer til sønnen sin

Hva må Tomasz gjøre?

Han må lese mye.

Han må legge seg tidlig.

Han må spise middag hver dag.

Han må spise mye frukt og grønnsaker.

Han må ta på varme klær.

Oppgave 3: Hva sier tannlegen?

Vi må ikke drikke brus.

Vi må ikke spise godteri.

Vi må pusse tennene to ganger om dagen.

Vi må bruke tanntråd.

Vi må spise fluor.

Si det! (tekstbok s. 172)

Oppgave 2: Hva hører du?

- 1 Han er snill og god.
- 2 Han fryser.
- 3 Hun er trist.
- 4 Hun er veldig rolig.
- 5 Han er veldig tynn.
- 6 Han lytter.
- 7 Hun er redd.

Oppgave 3: Lytt! Gjenta! Skriv!

Spis, Drikk, Gå, ta, Stump, Sett, tren, Smil, Bruk

Oppgave 4: Diktat

- 1: Jeg elsker deg.
- 2: Hun har et varmt hjerte.
- 3: Mennesket har en stor hjerne.
- 4: Han er blåøyd.
- 5: Jeg vil gjerne ha lever til middag.
- 6: Lev livet!
- 7: Kom inn!
- 8: Ta bussen!

Vet du det? (tekstbok s. 173)

Oppgave 1: Viktige telefonnumre

Det brenner. Hvilket nummer ringer du? 110

En mann ligger på gata og er veldig dårlig. Han trenger hjelp. Hvilket nummer ringer du? 113

Du ser at noen raner en butikk. Hvilket nummer ringer du? 112

Du må ringe legevakta der du bor. Hvilket nummer ringer du? **Sjekk telefonkatalogen!**

Leksjon 17

Hus og hjem (tekstbok s. 174–175)

Oppgave 2: Ord – ord – ord

A Sett strek.

gardiner – de henger foran vinduene inne i huset

et gjerde – det går rundt eiendommen din og viser hvor mye du eier

en lekeplass – et sted der barn kan leke

en markise – du kan ta den ned foran vinduene utenpå huset

ei takrenne – et rør som vannet fra taket renner gjennom

ei lampe – den gir deg lys

en ovn – den gir deg varme

B Lag sammensatte ord.

Forslag:

søppelspann (et), sykkelstativ (et), takrenne (ei), håndtak (et), lekeplass (en), lekestativ (et), sykkelklær, håndklær, søppelplass (en)

C Hva er det?

Bilde 1: en pute

Bilde 2: ei lampe

Bilde 3: et garderobeskap / et skap

Bilde 4: en ovn

Bilde 5: en garasje

Bilde 6: et håndkle

en pute – to puter, ei lampe – to lamper, et garderobeskap – to garderobeskap, et skap – to skap, en ovn – to ovner, en garasje – to garasjer, et håndkle – to håndklær

Per og Lise leter etter ny bolig (tekstbok s. 176)

Oppgave 2: Husker du teksten?

A Hvordan er Pers leilighet?

liten, gammel, trang, trekkfull, bråkete

B Priser

Hvor høy er husleia på blokkleiligheten? 5500 per måned.

Hvor mye koster det å leie eneboligen per måned? 15 000 per måned.

Hvor stort er depositumet på blokkleiligheten? 10 000 kroner.

Hvor stort er depositumet på eneboligen? 30 000 kroner.

Oppgave 3: Spørsmål og svar

A Hvilke spørsmål hører sammen med hvilke svar? Sett strek.

Hvor stor er leiligheten? Den er 75 kvadratmeter.

Hva er husleia? Den er på 5500 kroner i måneden.

Hvor ligger leiligheten? Den ligger utenfor sentrum.

Hvilken etasje ligger leiligheten i? Den er i første etasje.

Hvor mange rom er det? Det er to rom, kjøkken og bad.

Er det depositum? Ja, det er 10 000 kroner i depositum.

Er det mye bråk der? Nei, ikke i det hele tatt.

Er det et rolig område? Ja, det er ganske rolig der.

Er det barnevennlig? Ja, det er lekeplasser der, og det er forbudt å kjøre bil inne på området.

Er det langt til sentrum? Nei, ikke så langt. Bare 10 minutter med buss.

Bolig til leie og møbler til salgs (tekstbok s. 177)**Oppgave 2: Forkortelser**

et. – etasje

tlf. – telefon

fam. – familie

m² – kvadratmeter

ca. – cirka

m. – med

inkl. – inklusive

leil. – leilighet

visn. – visning

pga. – på grunn av

møbl. – møblert

e. kl. – etter klokka

adr. – adresse

hv.varer – hvitevarer

gt. – gate

dep. – depositum

Oppgave 3: Til leie

		Riktig	Galt
1	Leiligheten er i ei blokk.	X	
2	Leiligheten er i 5. etasje.		X
3	Leiligheten er 100 m ² .		X
4	Leiligheten er fullt møblert.		X
5	Husleia er 8700 kroner per måned.		X
6	Det er visning den 6. april mellom fem og seks om ettermiddagen.	X	

Oppgave 4: Hva er til salgs?

En fryseboks, en komfyr, et kjøleskap, en sofa, et salongbord og to stoler.

Hvilken bolig passer best? (tekstbok s. 178)**Oppgave 2: Fordeler og ulemper**

Forslag:

Blokkleiligheten		Eneboligen	
Fordeler	Ulemper	Fordeler	Ulemper
Husleia er ikke så dyr. Det er kort vei til sentrum.	Den ligger i 1. etasje.	Det er stor hage rundt huset.	Husleia er høy.

Adjektiv (tekstbok s. 179)**Oppgave 2: En dyr bil og en billig sykkel**

A Hvilken er dyrest? Skriv svar med hele setninger.

Hvilken er dyrest, sykkelen eller bilen? Bilen er dyrest.

Hvilken er dyrest, koppen eller glasset? Glasset er dyrest.

Hvilken er dyrest, sjokoladen eller brødet? Sjokoladen er dyrest.

Hvilken er dyrest, buksa eller kjolen? Buksa er dyrest.

B) Svar ja eller nei.

Er sykkelen dyrere enn kjolen? Ja.

Er glasset dyrere enn kjolen? Nei.

Er koppen billigere enn sjokoladen? Nei.

Er buksa billigere enn sykkelen? Ja.

Er bilen dyrere enn buksa? Ja.

Er kjolen billigere enn brødet? Nei.

Oppgave 3: Glasset er finere enn koppen

A god

Risen er god, og potetene er gode.

Men jeg synes at ris er bedre enn poteter.

B varm

Kaffen er varm, og teen er varm.

Men kaffen er varmere enn teen.

C høy

Mannen er høy, og stigen er høy.

Men stigen er høyere enn mannen.

D billig

Det er salg nå. Denne buksa er billig, og denne kjolen er også veldig billig. Kjolen er billigere enn buksa.

E gammel

Bilen er gammel, og mannen er gammel.

Men jeg tror at mannen er eldre enn bilen.

Leiekontrakt (tekstbok s. 180)

Oppgave 2: Fyll ut det som mangler

1	Utleier:	Nils Olsen
2	Leietakere:	Per Pedersen og Lise Storvik
3	Bolig:	
	Adresse:	Stein Mehrens gate 21A
	Type bolig:	Blokkleilighet
	Antall rom:	2
	Boareal:	75 m ²
	Parkeringsplass/garasje:	Ja
	Annet:	Boligen er delvis møblert (hvitevarer)
4	Leietid:	Fra og med 1. oktober 2010. Oppsigelsestid: 3 måneder
5	Husleie:	
	Leiesum:	5500 kroner per måned – fem tusen fem hundre – betales den 1. i hver måned
6	Oppvarming:	Strøm er ikke inkludert i leia.
7	Plikter:	Utleier skal holde boligen i ordentlig stand og vedlikeholde den godt.
		Leietaker skal sørge for vedlikehold av nøkler, låser, ovner, badekar, toalett og servanter.
8	Forsikring:	Utleier har forsikret boligen og utleid innbo.
9	Depositum:	10 000 kr – ti tusen
10	Underskrifter:	
Utleier og leietaker vedtar alle punktene i avtalen.		
Utleier:		
Leietaker 1:		
Leietaker 2:		

Oppgave 3: Hva betyr ordene?

Forslag:

å eie = det er ditt, du har kjøpt eller fått det

å leie = du eier ikke, men betaler noen andre for å få bruke det

en avtale = noe to (eller flere) personer er enige om

en leiekontrakt = en avtale om å leie noe

en leietaker = en person som leier noe

en utleier = en person som leier (ut) noe til andre

ei husleie = penger (beløp) man må betale hver måned for å leie en bolig

et vedlikehold = å passe på at ting holder seg fine

Si det! (tekstbok s. 181)

Oppgave 2: Hva hører du?

- 1 firkant
- 2 sirkel
- 3 trekant

Oppgave 3: Hva hører du? Spørsmål eller svar?

	Spørsmål	Svar
1		x
2	x	
3	x	
4		x
5	x	
6	x	
7		x
8	x	

Oppgave 4: Diktat

1. Borte bra, men hjemme best.
2. Et godt hjem er den beste skole.
3. Der det er hjerterom, er det husrom.

Leksjon 18

Foreldremøte på tirsdag (tekstbok s. 184–185)

Oppgave 2: Ord – ord – ord

A Hva hører sammen? Sett strek.

kos og nærhet
orden og oppførsel
ros og belønning
stolt av
å gjøre lekser
å få melding
glad i

B Hva betyr omtrent det samme? Sett strek.

å lære barna om riktig og galt – å oppdra
å gjøre stygge ting mot andre – å mobbe
å ikke huske – å glemme
å skrive en beskjed til læreren – å skrive melding
å gjøre noe for andre – å hjelpe

Oppgave 3: Verb

å glemme	glemmer	glemte	har glemmt	skal glemme
å oppdra	oppdrar	oppdro	har oppdratt	skal oppdra
å huske	husker	husket	har husket	skal huske
å gjøre	gjør	gjorde	har gjort	skal gjøre
å mobbe	mobber	mobbet	har mobbet	skal mobbe
å skrive	skriver	skrev	har skrevet	skal skrive
å hjelpe	hjelper	hjalp	har hjulpet	skal hjelpe
å få	får	fikk	har fått	skal få

Innkalling til foreldremøte (tekstbok s. 186)

Oppgave 2: Husker du teksten?

Hvorfor ringer Daniela til Ling? Fordi hun trenger barnevakt.

Når begynner foreldremøtet? Det begynner klokka halv sju.

Hva skal de snakke om på møtet? De skal snakke om skoledagen, meldinger og permisjoner og valg av klassekontakter og FAU-representant.

Hva må Daniela og Knut ta med? De må ta med noe å drikke.

Hva heter Leos kontaktlærer? Hun heter Evy Olsen.

Oppgave 3: Snakk sammen

Forslag:

innkalles til møte: du må komme på et møte

en sak: noe de skal snakke om på møtet

en klassekontakt: en av foreldrene som jobber litt ekstra for klassen og miljøet i klassen

en FAU-representant: en av foreldrene som deltar i skolens foreldreutvalg

noe å bite i: noe å spise

en melding: en beskjed fra skolen til foreldrene, eller omvendt

Vel møtt! : Velkommen!

Oppgave 4: Møteinnkalling

Hvem må komme på møtet? Alle avisbudene.

Når skal møtet være? 28.1. klokka 18.

Hvor skal møtet være? I kantina på Budsentralen.

Hva skal de snakke om? Nye ruter, at det er en ny personalansvarlig og endringer i arbeidsrutiner.

Hvem har kalt inn til møtet? Bjarne Brandbu (personalansvarlig).

Melding og fravær (tekstbok s. 188)**Oppgave 2: Meldinger**

Melding 1

Hvem skriver meldingen? mor

Hvem er meldingen til? læreren

Hvorfor var Leo borte fra skolen? Fordi han var sjuk.

Hva feilte det Leo? Han var forkjølet.

Melding 2

Spørsmål:

Hvorfor skriver Evy til Knut og Daniela? Fordi han har glemt mattebøkene sine fire ganger.

Hvor skal møtet være? Møtet skal være på skolen.

Når skal møtet være? 27. mai klokka 14.10.

Oppgave 3: Skriv en melding til skolen

Forslag:

Til kontaktlærer Nils Rud

20. november

Kristin har vært sjuk i to dager. Hun har hatt øreverk. Hun har ikke gjort lekser.

Vennlig hilsen

xx

Rommene på skolen (tekstbok s. 189)

Oppgave 2: Hvilket rom?

Bilde 1: skolekjøkken

Bilde 2: naturfagrom

Bilde 3: datarom

Bilde 4: gymsal

Bilde 5: klasserom

Oppgave 3: Rommene på skolen

A Hvilket rom skal elevene gå til?

De skal lage mat.

De skal gjøre oppgaver på data.

De skal ha gym.

De skal lære om biologi.

De skal ha vanlig undervisning og gjøre oppgaver.

De må gå til skolekjøkkenet.

De må gå til datarommet.

De må gå til gymsalen.

De må gå til naturfagrommet.

De må gå til klasserommet.

Som-setninger (tekstbok s. 190)

Oppgave 2: Alina har en sønn som heter Tomasz

Alina har en sønn som heter Tomasz.

Tomasz har en kjæreste som heter Joanna.

Joanna og Tomasz bor i en by som heter Gdansk.

Joanna og Tomasz har en liten bil som er gammel.

Oppgave 3: Skriv som-setninger

Jeg kjenner en mann som kommer fra Tyrkia.

Erhan har en sønn som heter Hakan.

Du må gjøre oppgaven som står på side 20.

Dere skal lese teksten som står på side 32.

Naboen min har en katt som er veldig gammel.

Har du et hus som ligger i sentrum?

Ser du kona mi som står der borte?

Øver du? Blir du flink? (tekstbok s. 191)

Oppgave 2: Hvis

A Skriv setninger.

1 Jeg blir flink hvis jeg øver.

2 Jeg blir sint hvis du bråker.

3 Jeg blir sur hvis du maser.

4 Jeg kommer en tur hvis jeg har tid.

5 Jeg blir glad hvis du smiler.

6 Det går bra hvis du kan det.

B Skriv setninger.

- 1 Hvis det regner, blir jeg inne.
- 2 Hvis hun har råd, reiser Alina til Polen.
- 3 Hvis han får lov, kan Erhan sove hele dagen.
- 4 Hvis han vil være alene, drar Ali på fisketur.
- 5 Hvis han har tid, gjør Erhan lekser.
- 6 Hvis Knut og Daniela skal på tur, sitter Berit barnevakt.

Si det! (tekstbok s. 192)

Oppgave 2: Lytt, gjenta og finn trykk

I
I et
I et fint
I et fint hus i
I et fint hus i **byen**
bor
bor ei
bor ei hyggelig
bor ei hyggelig **dame**

som
som har
som har en
som har en **sønn**
som har en **sønn** og
som har en **sønn** og ei
som har en **sønn** og ei **datter**.

Oppgave 3: Lytt og skriv

Jeg
Jeg skriver
Jeg skriver en
Jeg skriver en ny
Jeg skriver en ny melding
Jeg skriver en ny melding til
Jeg skriver en ny melding til skolen.

Oppgave 4: Diktat

I en stor by ligger det en liten skole som har mange elever. Der går en gutt som har fått en ny ransel. I ranselen ligger det ei skrivebok som er helt ny. "Hvis jeg ikke skriver i den, varer den lenger," tenkte gutten. Hvis du lurer på hva som skjedde, får du spørre ham selv.

Vet du det? (tekstbok s. 193)

Oppgave 2: Nye ord

Forslag:

obligatorisk:	noe alle må gjøre
grunnskole:	de ti første årene på skolen, 1.–10. klasse
uniform:	klær som alle har like
karakterer:	tall eller bokstaver som forteller hvor flink du er på skolen
matpakke:	mat en tar med på skolen til lunsj
skolefritidsordning:	(SFO) tilbud til barn i 1.–4. klasse etter at skolen er slutt, og om morgenen før den begynner

Leksjon 19

Noe å feire? (tekstbok s. 194–195)

Oppgave 2: Skriv til bildene

Forslag:

Bilde 1: Det er en dåp. / Det er en barnedåp.

Bilde 2: Det er et bryllup. / De gifter seg.

Bilde 3: Det er en fødselsdag. / Han har fødselsdag.

Oppgave 3: Høytider og merkedager

A Når er det?

I Norge feires nyttårsaften den 31. desember. I år er det en (åpen).

Kinesisk nyttår feires den (åpen).

1. påskedag i Norge er den (åpen).

Samefolkets dag feires den 6. februar.

Arbeidernes dag er den 1. mai.

Den norske nasjonaldagen feires den 17. mai.

Sankthansaften feires den 23. juni.

Julaften feires den 24. desember.

Oppgave 4: Feiringer og hellige steder

Bilde 1: Karneval betyr egentlig "farvel til kjøttet", og i den kristne tradisjonen er karneval festen som innleder fasten. Fasten varer i 40 dager fram til påske ...

Bilde 2: Å reise på pilegrimsferd til Mekka er svært viktig for en troende muslim. Hvert år reiser tusenvis av mennesker ...

Bilde 3: I mange religioner har lys en viktig plass. I hinduismen feires lysfesten Divali ...

Bilde 4: I dag finnes det 28 stavkirker i Norge, men på 1100-tallet var det trolig hundrevis av stavkirker her i landet. Disse trekirkene ...

Bilde 5: Bønn eller meditasjon er ofte viktig for dem som praktiserer en religion. For mange jøder betyr det mye å få framsi en bønn foran Klagemuren, eller Vestmuren, ...

Bilde 6: De fleste land har en nasjonaldag. I Norge er nasjonaldagen 17. mai. De fleste har fri fra ...

Når nettene blir lange (tekstbok s. 196)

Oppgave 2: Ord om jul

Forslag:

Bilde 1: Det er vinter. Det er et julenek til fuglene.

Bilde 2: Det er en juledekorasjon med et rødt stearinlys, granbar og julepynt.

Bilde 3: Det er julemat. Noen spiser ribbe, noen spiser pinnekjøtt og noen spiser fisk.

Bilde 4: Det er et juletre. Juletreet er pyntet med lys og julepynt. Det ligger gaver under treet.

Bilde 5: Det er julegaver.

Bilde 6: Det er julegudstjeneste i ei kirke. Mange mennesker går i kirka på julaften.

Tegning: Det er julenissen.

Oppgave 3: Husker du teksten?

Hva pleier Per å gjøre når han feirer jul? Han pleier å henge ut julenek til fuglene, tenne lys og sende julekort til familie og venner.

Hva gjør han om kvelden på julaften? Han spiser tradisjonell julemat, og etter maten åpner han gaver. Han er sammen med familien.

Er Daniela protestant eller katolikk? Hun er katolikk.

Hva gjør Daniela den 24. desember? Hun pleier å gå til midnattsmesse.

Når åpner de julepresangene i Brasil? De åpner presangene den 25. desember om morgenen.

Feirer Ling nyttår den 31. desember? Nei, datoen for det kinesiske nyttåret er forskjellig fra år til år.

Oppgave 4: Et julekort

Forslag:

Tekst:

Kjære Trond og Katrine!

Vi ønsker dere en riktig god jul og et godt nyttår!

Hilsen Erhan, Nihal og Hakan

Adresse:

Trond og Katrine Svendsen

Gustava Kiellandsgate 7

4012 Stavanger

Typisk norsk (tekstbok s. 197)

Oppgave 2: Hvilken høytid er det?

Vi spiser pølser og brus. Vi går i tog og har på fine klær. Vi synger og roper hurra. Vi feirer Norges bursdag.

Høytiden heter 17. mai.

Mange nordmenn reiser til fjells. De bor ofte i ei hytte. De går på ski og soler seg. Om kvelden slapper de av.

Høytiden heter påske.

Det er vanlig å gi gaver. Mange nordmenn går i kirka. De fleste har fri fra jobben, og barna har fri fra skolen. Det er en religiøs høytid i Norge.

Høytiden heter jul.

Daniela får en invitasjon (tekstbok s. 198)

Oppgave 2: Hva betyr det?

vil finne sted: vil være der, vil holdes der

festmiddag: en spesielt fin middag

Adresse for dagen: stedet festen skal være, man kan eventuelt sende gaver dit

S.u. innen: svar utbedes innen = man må gi beskjed om man kommer eller ikke før den datoen

Oppgave 3: Et kirkebryllup

1	Hvor skal brudeparet gifte seg?	i kirka
2	Hvem kommer opp kirkegulvet sammen med bruden?	brudens far
3	Hvem står sammen med bruden foran alteret?	brudgommen
4	Hvem vier brudeparet?	en prest

Oppgave 4: å invitere – en invitasjon

Verb	Substantiv
å invitere	en invitasjon
å ønske	et ønske
å smile	et smil
å oppdra	en oppdragelse
å begrave	en begravelse
å besøke	et besøk
å synge	en sang

Silje og Nelson lager bryllupsfest (tekstbok s. 199)

Oppgave 2: Et dekket bord

Glassene **står** på bordet.

Skjeene **ligger** på bordet.

Blomstervasene **står** på bordet.

Gaflene **ligger** på bordet.

Lysetaken **står** på bordet.

Duken **ligger** på bordet.

Knivene **ligger** på bordet.

Salt og pepper **står** på bordet.

Tallerkenene **står** på bordet.

Serviettene **ligger** på tallerkenene.

Oppgave 3: Mors hemmelige oppskrift på laks

A Hvilke ingredienser finnes ikke i oppskriften i tekstboka?

egg, pepper, kylling, gulrøtter, appelsin, melk, sukker, torsk

B Skriv ferdig oppskriften.

600 g laksefilet

4 dl rømme

10 g salt

sitronsaft, presset

450 g spisskål

3 ss smør

400 g nypoteter

olivenolje

1 sitron

2 dl vann

Til lykke! (tekstbok s. 200)

Oppgave2: Bryllupsfesten

Forslag:

Silje og Nelson gifter seg. De gifter seg borgerlig. Silje har på seg en nydelig gråhvit kjole, og Nelson har på seg en svart dress med blått slips. Silje har en bukett med røde roser. En dommer vier Silje og Nelson. Så bytter de ringer. Etter vielsen har de en fest. De spiser god mat. Noen av gjestene holder taler. Brudens mor holder en nydelig tale for Nelson og Silje. Nelson synger for Silje. Han spiller også tromme. Etter maten danser de. Nelson og Silje danser brudevals.

En e-post og et takkekort (tekstbok s. 201)

Oppgave 2: Husker du teksten?

- 1 Hvem sender e-posten? Nelson.
- 2 Hvem mottar e-posten? Anders Langeland, en venn av Nelson.
- 3 Har e-posten vedlegg? Ja, Nelson har lagt ved bilder fra bryllupet.
- 4 Hva handler e-posten om? E-posten handler om bryllupet, om gavene og om bryllupsreisen.

Tid (tekstbok s. 202)

Oppgave 2: Knut og Daniela

Da Knut var ung, reiste han til Brasil for å arbeide. **Før** han reiste fra Norge, gikk han på språkkurs og lærte litt portugisisk. Men han lærte mer etter at han kom til Brasil. Knut trivdes godt i Brasil, men **når** han hadde ferie, reiste han tilbake til Norge. **Da** Knut hadde bodd i Brasil i to år, traff han Daniela. De ble forelsket, og etter et halvt år giftet de seg. **Da** Daniela var gravid med Leo, reiste Knut og Daniela sammen på ferie til Norge. Daniela likte ikke Norge, og hun lengtet tilbake til Brasil. Men **da** de var tilbake i Brasil, savnet Knut Norge. De ble enige: **Når** vi har bodd i Brasil noen år, flytter vi til Norge.

Oppgave 3: Silje og Nelson

Silje og Nelson traff hverandre da de studerte samme sted.

Silje liker Nelson fordi han er så snill, glad og smart.

Nelson liker Silje fordi hun er så vennlig, klok og søt.

Silje synes at Nelson er pen når han smiler.

Nelson synes at Silje er vakker når hun ler.

De bodde sammen i ett år før de begynte å snakke om bryllup.

De inviterte mange slektninger og venner fordi de ville ha et stort bryllup.

Nelsons familie kom til Norge da Silje og Nelson giftet seg.

Si det! (tekstbok s. 204)

Oppgave 2: Hva hører du?

Rødt står for kjærlighet og blod.

Blått står for himmel, hav og evighet.

Grønt står for ungdom og liv.

Gult står for sol, varme og styrke.

Hvitt står for uskyld og renhet.

Det norske flagget er **rødt**, **hvitt** og **blått**.

Oppgave 4: Diktat

En blomst kan være i alle verdens farger. Den kan vokse og bli sterk. Den kan visne og dø. En blomst er som et vennskap.

Vet du det? (tekstbok s. 205)

Oppgave 1: Ramadanfestival

		Riktig	Galt
1	Det kom bare noen få mennesker på Ramadanfestivalen.		X
2	Mange mennesker innledet fasten sammen.	X	
3	Ramadanfestivalen begynte i Pedersgata.	X	
4	Direktøren for Internasjonalt hus er ikke fornøyd med festivalen.		X
5	En slik fest er en god idé, mener mange.	X	
6	Mange mener at det er fint å lære mer om Ramadan.	X	

Oppgave 2: 17. mai

- 1 Hva er 17. mai? Det er Norges nasjonaldag.
- 2 Hvordan feiret barna i hovedstaden 17. mai? De gikk i barnetoget forbi Slottet, og etterpå var det leker i bydelene.
- 3 Hva gjorde kongefamilien? De vinket til barna fra Slottet.

Leksjon 20

Norge på kryss og tvers (tekstbok s. 206–207)

Oppgave 2: Ord – ord – ord

- Bilde 1: et fjell
 Bilde 2: ei elv
 Bilde 3: en skog
 Bilde 4: en trikk
 Bilde 5: et fly
 Bilde 6: en buss
 Bilde 7: et helikopter
 Bilde 8: ei ferje

Oppgave 3: Hva passer ikke inn?

- Natur: en trikk, ei ferje, et hus
 Transport: ei strand, en fjord, en skog
 Sjø og hav: en buss, en bil, ei vidde, et tre, et tog
 By: en skog, et fjell

Oppgave 4: Bøy substantivene

en skog	skogen	skoger	skogene
ei vidde	vidda	vidder	viddene
et fjell	fjellet	fjell	fjellene
en fjord	fjorden	fjorder	fjordene
ei elv	elva	elver	elvene
et hav	havet	hav	havene
ei vik	vika	viker	vikene
ei ferje	ferja	ferjer	ferjene
et tog	toget	tog	togene
en vei	veien	veier	veiene
en trikk	trikken	trikker	trikkene
et skip	skipet	skip	skipene

Hvilke ferieplaner har du? (tekstbok s. 208)

Oppgave 2: Fly eller tog?

A Skriv inn riktig ord.

Fly er **raskere** enn tog, men det er også **dyrere** å ta fly enn å ta tog. Det er altså **billigere** å reise med toget. Det er **mer miljøvennlig** å ta tog enn å ta fly.

Oppgave 3: En rutetabell

- Hvor lang tid tar det fra Steinkjer til Levanger? Det tar 37 minutter.
 Hvor lang tid tar det fra Stjørdal til Trondheim? Det tar 43 minutter.
 Hvor lang tid tar det fra Verdal til Stjørdal? Det tar 54 minutter.
 Hvor lang tid tar det fra Steinkjer til Trondheim? Det tar 2 timer og 3 minutter.

Oppgave 4: Hvor vil du reise?

B Hvor vil du reise?

- Du liker å fiske. Hvilket sted vil du reise til? Lofoten.
- Du vil gjerne oppleve mange forskjellige dyr. Hvilket sted reiser du til? Sørlandet (Dyreparken i Kristiansand).
- Du liker å gå på fjelltur. Hvilket sted reiser du til? Voss.
- Du er glad i opera. Hvilket sted reiser du til? Oslo.
- Det er vinter, og du vil gjerne at barna dine skal lære å stå på ski. Hvilket sted reiser dere til? Voss.
- Du har lyst til å dra på biltur med familien. Dere vil reise fra sted til sted og bo på campingplasser. Hvilket sted reiser dere til? Sørlandet.
- Du har aldri sett midnattssola. Hvor vil du dra? Lofoten.
- Du liker å gå på kafeer og museer. Hvor vil du dra? Oslo.

Daniela bestiller flybilletter (tekstbok s. 209)**Oppgave 2: Husker du teksten?**

		Riktig	Galt
1	Daniela skal reise til Tromsø.	X	
2	Hun bestiller billett hos et reisebyrå.	X	
3	Hun vil reise til Bodø 20. juni.		X
4	Flyet skal mellomlande i Bergen og Trondheim.	X	
5	Reisekonsulenten har flyskrekk.		X
6	Daniela får sete ved vinduet. Det er 22D.		X
7	Daniela vil ha den billigste billetten.	X	
8	Reisekonsulenten vil levere billetten personlig.		X

Ferieminner (tekstbok s. 210)**Oppgave 2: Skriv til bildene**

Forslag:

- Bilde 1: Det er sommer i Nord-Norge. Midnattssola er vakker. Den henger på himmelen over havet. Havet er stille.
- Bilde 2: Det er Tromsø. Tromsø har verdens nordligste universitet. Tromsø er delt i to. Det går en bro mellom de to delene.
- Bilde 3: Samene er Norges urbefolkning. De bor i Nord-Norge. Mange samer lever av reindrift. De har fine drakter.
- Bilde 4: Det er Ishavskatedralen. Det er ei vakker kirke i Tromsø.

Turister i Norge (tekstbok s. 211)

Oppgave 2: Hvorfor kommer det turister til Norge?

	Riktig	Galt
Mange turister reiser med Hurtigruta langs kysten fordi de vil se fjorder og fjell.	X	
Folk liker sol og varme. Derfor kommer turister til Norge.		X
Mange turister reiser til Trondheim fordi de vil se Ishavskatedralen.		X
Mange turister liker å seile i skjærgården. Derfor reiser de til Sørlandet.	X	
Mange liker å gå i høyfjellet om sommeren. Derfor drar de til Finnmarksvidda.		X
Turister kommer til Oslo i mai fordi de vil oppleve den norske nasjonaldagen.	X	
Mange turister elsker mygg. Derfor vil de overnatte i telt i skogen om sommeren.		X

Det-setninger (tekstbok s. 212)

Oppgave 2: Hvordan er været i Bergen?

Bergen: I Bergen regner det.

Stavanger: I Stavanger er det uvær.

Oslo: I Oslo snør det.

Kristiansand: I Kristiansand er det overskyet

Tromsø: I Tromsø er det kaldt.

Oppgave 3: Hva har Knut gjort?

Hvem har dekket bordet? Det er Knut som har dekket bordet.

Hvem har ringt? Det er Knut som har ringt.

Hvem har kjøpt billetter? Det er Knut som har kjøpt billetter.

Hvem har vasket opp? Det er Knut som har vasket opp.

Hvem har støvsugd? Det er Knut som har støvsugd.

Hvem har ryddet i stua? Det er Knut som har ryddet i stua.

Oppgave 4: Det ligger en båt på vannet

Forslag:

Bilde 1: Det ligger en båt på vannet. Det er stille. Det er blå himmel. Det er sommer. Det er fint vær. Det er varmt. Naturen er vakker, men det kryr av mygg.

Bilde 2: Det er ei mor og sønnen hennes. De er på kjøkkenet. Det er morgen. Mor drikker kaffe og leser avisa. Sønnen leker på gulvet. Det ligger en togbane på gulvet. Det er koselig på kjøkkenet.

Bilde 3: Det sitter ei ung kvinne på trappa. Hun leser ei bok. Det er ei spennende bok. Hun spiser et eple. Det er koselig å sitte på trappa. Det står ei krukke med blomster på trappa.

Bilde 4: Det er sommer. Det er mange folk i byen i dag. Det sitter mange folk på en utekafé, og det går mange folk i gaten foran kafeen.

Si det! (tekstbok s. 213)

Oppgave 2: Hvilken vokal hører du?

A Lytt og skriv inn riktige vokaler.

For noen måneder siden var jeg på ferie sammen med to gode venner. Vi reiste til Roma, som ligger i Italia. Der var vi i fjorten dager. Turen kostet mange tusen kroner, og det var dyrt, syntes vi. Men ferien var nydelig, så vi glemte snart at vi måtte betale så mye. En søndag kjørte vi veldig langt, helt til Amalfikysten. Det var slitsomt, særlig for eldstemann på åtti år. Om kveldene gikk vi ut for å dyppe tærne i det varme vannet og kikke på stjernene.

Oppgave 3: Bier og blomster

Sum Sum

Om **sommeren** **summer** og **surrer** det i **luften**.

Det er **biene** som er **yre** av blomster**duften**.

De **summer** og **surrer** i store **svermer**,
og **mennesker** gjemmer seg **redde** bak **skjermer**.

Biene jakter på **nektar** i hver **eneste** krone,
er det **dronning**, **arbeider** eller en **drone**?

Takk til ivrige **små** som lager **honning** til mange **krukker**.

Den smaker så **søtt** og **deilig**, ja **bedre** enn det **beste** **sukker**.

Nam nam

Rimord: luften + -duften, svermer + skjermer, krone + drone, krukker + sukker

Oppgave 5: Tall på tur 2 – diktat

1: kl. 9.45 / kl. 21.45

2: Avg. kl. 7.15 / kl. 19.15

3: Ank. kl. 8.50 / kl. 20.50

4: 267 km.

5: 1986

Vet du det? (tekstbok s. 214–215)

Oppgave 1: Fakta om Norge

- 1 Hva heter hovedstaden i Norge? Oslo.
- 2 Hva heter de fem største byene i Norge? Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand.
- 3 Hvilken styreform har Norge? Konstitusjonelt monarki.
- 4 Hva heter det høyeste fjellet i Norge? Galdhøpiggen.
- 5 Hva heter Norges lengste elv? Glomma.
- 6 Hvor lang er den lengste fjorden i Norge? Sognefjorden, 204 km lang.
- 7 Hvor mange innbyggere er det i Norge? 4 737 171.

Leksjon 21

jobb.com (tekstbok s. 216–217)

Oppgave 2: Ord – ord – ord

A Hvor kan de arbeide? Skriv yrkene i den riktige boksen på neste side.

Håndverk	Transport og lager	Helse og sosial	Utdanning og barnehage	Service
snekker elektriker mekaniker bygningsarbeider rørlegger maler	truckfører sjåfør lagerarbeider	lege hjelpepleier	morsmåslærer lærer førskolelærer barnehageassistent	renholder vaktmester kokk butikkmedarbeider sjåfør servitør frisør

Oppgave 3: Verb og substantiv

Verb	Substantiv
å søke	en søknad
å arbeide	et arbeid, en arbeider
å servere	en servitør, en service
å male	en maler, (en) maling
å snekre	en snekker
å jobbe	en jobb
å velge	et valg
å utdanne (seg)	en utdanning
å ansette	en ansatt, en ansettelse
å intervju	et intervju

Daniela søker jobb (tekstbok s. 218)

Oppgave 2: På oppslagstavla

A Hvilken annonse passer for meg?

- 3: Jeg må lære mer om data.
- 4: Jeg har mye å gjøre på jobben, men hagen min ser forferdelig ut. Jeg trenger noen som kan rydde i hagen min.
- 1: Jeg er maler, og jeg trenger en jobb.
- 2: Jeg vil gjerne gå på kurs og lære om fotpleie.

B Svar på spørsmålene.

- 1 Du vil gå på datakurs. Når begynner kurset, hvor er det, og hva koster det? Kurset starter 24.8. kl. 17.30. Det er på Ulevik skole (datarommet), og det koster 3200 kroner.
- 2 Du trenger hjelp i hagen. Hvem kan du ringe til? Du kan ringe til Oskar Stankovich (452 90 101).

- 3 Hvorfor har Ottar Andersen hengt opp en lapp på oppslagstavla? Fordi han trenger noen til å male huset.
- 4 Hva koster kurset i fotpleie, og når begynner det? Det koster 3500 kroner, og det starter 11. oktober kl. 18.00.

Oppgave 3: Skriv inn riktig ord

Jeg trenger en person som kan vaske huset mitt en gang i uka. Kan du **tenke deg** det?

Da jeg bodde i Afghanistan, **arbeidet** jeg som lærer.

Jeg er **utdannet** elektriker.

Jeg vil gjerne **registrere meg** som arbeidssøker.

Jeg trenger **hjelp til** å skrive en CV.

Vi har en egen side **på Internett**.

Nå arbeider jeg **som** barnehageassistent.

Daniela skriver CV (tekstbok s. 219)

Oppgave 2: Danielas CV

- 1 Hvor kommer Daniela fra? Hun kommer fra Brasil.
- 2 Hvor lenge har hun bodd i Norge? Hun har bodd i Norge siden 2010.
- 3 Har hun gått på grunnskole, og hvor lenge? Ja, hun har gått 12 år på grunnskole.
- 4 Har hun videre utdanning etter grunnskolen? Hvilken utdanning har hun? Ja, hun har frisørutdanning og et tre måneders kveldskurs i pedikyr. Hun har også gått på norskkurs.
- 5 Har hun arbeidserfaring? Hvilken arbeidserfaring? Fra hvilke land? Ja, hun har arbeidet i frisørsalong i Brasil. Hun har vært frisør og assistent i Laila-salongen i Norge.
- 6 Kan hun bruke data? Vet ikke. Hun skriver ikke noe om det. (Det må jeg spørre henne om!)
- 7 Er hun gift? Har hun barn? Ja, hun er gift, og hun har to barn.
- 8 Hvilke språk snakker hun? Hun snakker portugisisk, engelsk og norsk.
- 9 Hvilke interesser har hun ved siden av jobben? Hun liker å være sammen med familien, lage mat og trene yoga.
- 10 Har hun noen referanser som du kan ringe til? Ja, to: norsklæreren og innehaveren av Laila-salongen.

Jobbtilbud (tekstbok s. 220)

Oppgave 3: Finn jobb

	Stilling	Firma	Hva må til for å få jobben?
1	Butikkmedarbeider	RIMA	Du må være serviceinnstilt og ha god orden.
2	Servitør	Restaurant Smaksløken	Du må ha erfaring fra hotell og restaurant og gode språkkunnskaper.
3	Sjåfør	Full fart transportbyrå AS	Du må ha førerkort klasse B og truckførerbevis.

Jeg har fått jobb! (tekstbok s. 221)

Oppgave 2: Skriv til bildet

Forslag:

Daniela er glad fordi hun har fått jobb. Laila ringte til henne. Hun ga Daniela jobb i frisørsalongen. Daniela er ekstra glad fordi det er en jobb i en frisørsalong. Daniela arbeidet som frisør i Brasil. Nå får Daniela blomster av Knut. Knut er også glad. Han er glad for at kona har fått jobb.

Får Ali fast jobb? (tekstbok s. 222)

Oppgave 5: Hvordan kan du finne jobb?

Du kan registrere deg som **arbeidssøker** hos **NAV**. Hos NAV får du en saksbehandler som hjelper deg og viser deg hvordan du kan **søke** etter jobber på internett. NAV står for store deler av **jobbformidlingen** i Norge. Du kan gå på **jobbsøkerkurs** eller andre kurs i regi av NAV. Du kan lete etter jobber selv på **Internett** eller i **aviser**. Du kan levere **CV** til **arbeidsgivere** du har lyst til å arbeide hos. Du kan starte ditt eget **firma**. Da må du ta kontakt med Brønnøysundregistrene og **registrere** deg der. Du kan lese mer om dette på internett. Du kan spørre venner og kjente om de vet om ledige jobber. Veldig mange i Norge har fått jobben sin gjennom **venner** og **kjente**.

Vet du det? (tekstbok s. 223)

Oppgave 1: Hva jobber de som? Hvordan fikk de jobben?

- Bilde 1: lagerarbeider, gjennom en kamerat
- Bilde 2: ringevikar i en barnehage, etter språkpraksis
- Bilde 3: sjåfør, gjennom en annonse i avisa
- Bilde 4: renholder, etter søknad og jobbintervju
- Bilde 5: snekker, gjennom en annonse på Internett